

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobců: **a) A. M., b) A. M.**, oba zastoupeni Mgr.et Mgr. Radimem Dostalem, advokátem se sídlem Na Rybárně, Palackého 168, 755 01 Vsetín, proti žalovanému: **Městský úřad Vsetín**, Svárov 1080, 755 01 Vsetín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2010, č. j. MUVS-S8842/2009/OÚPSŘ-330/Hrn-14, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 11. 2010, č. j. 22 A 133/2010 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta Mgr. et Mgr. Radima Dostala, **se určuje** částkou 11 292 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Kasační stížností napadeným usnesením odmítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobců proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2010, č. j. MUVS-S8842/2009/OÚPSŘ-330/Hrn-14, kterým žalovaný nařídil žalobcům odstranit stavbu – oplocení na pozemku p. č.1355/4 v katastrálním území Zděchov, provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadované stavebním zákonem. Krajský soud shledal žalobu žalobců nepřípustnou ve smyslu § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.,

soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobci nevyčerpali před podáním žaloby opravné prostředky v řízení před správním orgánem.

Proti usnesení podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) včas kasační stížnost. V té namítali, že bydlí v chatové oblasti, kde je od roku 2000 zakázáno stavět. I přesto stavební úřad vydával 13 let stavební povolení a jednal protizákonně. Stěžovatelé mají zato, že vyhlášky vydávané zastupitelstvem obce jsou protiústavní a mají být zrušeny. Stěžovatelé v kasační stížnosti dále popisují problémy se svým bydlením v chatové oblasti a potíže při jednání s úřady. Kasační stížnost dne 18. 4. 2011 doplnil ustanovený zástupce stěžovatelů. Namítá nezákonnost usnesení dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Uvádí, že je stěžovatelům nesprávně vytýkáno, že nevyužili opravných prostředků ve správním řízení, když proti napadenému rozhodnutí se stěžovatelé dne 22. 6. 2010 v zákonné lhůtě odvolali. Žalovaný se však odvoláním nezabýval a nepostoupil jej odvolacímu orgánu.

Stěžovatelé navrhují napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádali o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, neboť jim byl nařízen výkon rozhodnutí odstraněním předmětné stavby - oplocení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadané usnesení krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost takto:

Podle § 4 odst. 1 s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o

a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“),
b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu,
c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,
d) kompetenčních žalobách.

Podle § 5 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.

Dle § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřípustná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.

Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.

V projednávané věci byla podána žaloba proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný nařídil žalobcům odstranit stavbu a ve kterém byli stěžovatelé poučeni o možnosti podat odvolání. Ze správního spisu ani z obsahu podané žaloby nevyplývá, že by stěžovatelé proti napadenému rozhodnutí brojili odvoláním. Ve spise jsou založeny doručenky, ze kterých je zřejmé, že stěžovatelům bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 17. 6. 2010. Právní moc je na rozhodnutí vyznačena ke dni 8. 7. 2010. K výzvě krajského soudu žalovaný sdělil soudu přípisem ze dne 9. 11. 2010, že stěžovatelé odvolání nepodali. Podání odvolání stěžovatelé taktéž netvrdili v žalobě. Žalobou stěžovatelé napadli, mimo rozhodnutí žalovaného - tedy Městského úřadu ve Vsetíně ze dne 9. 6. 2010, taktéž rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, kterými bylo rozhodováno o odvoláních stěžovatelů proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2009 č. j. MUVS-S14383/2008OÚPSŘ-330/Hr-11 (rozhodnutí o odstranění přístavby a stavebních úprav chaty stěžovatelů) a rozhodnutí ze dne 4. 11. 2009 č. j. MUVS-S15745/2008OÚPSŘ- 330/Hr-12 o odstranění kůlny. Tato rozhodnutí jsou předmětem řízení u krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 119/2010. U výše uvedených rozhodnutí je z obsahu žaloby zřejmé a stěžovatelé tuto skutečnost taktéž tvrdí, že odvolání bylo podáno. Krajský úřad Zlínského kraje současně s Městským úřadem ve Vsetíně jsou jako žalovaní stěžovatelem v žalobě označeni. Žalobu ve věci přezkoumání rozhodnutí Městského úřadu Vsetín ze dne 9. 6. 2010, č. j. MUVS-S8842/2009/OÚPSŘ-330/Hrn-14, kterým žalovaný nařídil žalobcům odstranit stavbu – oplocení na pozemku p. č.1355/4 v katastrálním území Zděchov, Krajský soud v Ostravě vyloučil k samostatnému projednání, a tato žaloba byla u uvedeného soudu projednávána pod sp. zn. 22 A 133/2010. Kasační stížností napadeným usnesením krajský soud tuto žalobu odmítl, poté, co zjistil, že stěžovatelé odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Vsetín ze dne 9. 6. 2010, č. j. MUVS-S8842/2009/OÚPSŘ-330/Hrn-14, nepodali. V žalobě stěžovatelé ani netvrdili, že proti uvedenému rozhodnutí odvolání podali a taková skutečnost nevyplývala ani ze správního spisu.

Teprve až v kasační stížnosti stěžovatelé poprvé uvádějí, že odvolání proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2010 o odstranění plotu podali, a dokládají kopii dopisu datovaného dne 22. 6. 2010 adresovaného Ing. L. K., vedoucímu odboru výstavby - kontrolního oddělení, územního plánování, stavebního řádu a dopravy na MěÚ ve Vsetíně, nazvaného jako odvolání. Odvolání není opatřeno dokladem o tom, že bylo žalovanému odesláno a tak vypovídá maximálně o tom, že dne 22. 6. 2010 bylo podání stěžovateli sepsáno. Navíc tato skutečnost nemá oporu ve správním spisu. Podání odvolání, jak již bylo výše uvedeno, z obsahu správního spisu ani z textu žaloby nevyplývá. Stěžovatelé v žalobě zmiňují pouze dvě odvolací řízení, předmětem kterých nebylo rozhodnutí ze dne 9. 6. 2010. V doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 4. 2011 stěžovatelé dále tvrdí, že

žalovaný se jejich odvoláním nezabýval, ani je nepostoupil odvolacímu orgánu. Za takové situace nelze krajskému soudu účinně vytýkat, že žalobu shledal nepřípustnou z důvodu nevyčerpání opravných prostředků.

Nad rámec rozhodovacích důvodů je třeba v projednávané věci konstatovat, že i kdyby se stěžovatelům podařilo prokázat, že odvolání dne 22. 6. 2010 podali, nebyl by krajský soud oprávněn o žalobě rozhodnout jinak, než ji odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro předčasnost. Do doby skončení odvolacího řízení by krajský soud nebyl oprávněn poskytnout stěžovatelům ochranu ve správním soudnictví. Pokud, jak tvrdí stěžovatelé, odvolání podali a žalovaný o věci nerozhodl, mohou se stěžovatelé po splnění podmínek v § 79 s. ř. s. domáhat ochrany prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), protože stěžovatelé skutečně podali žalobu za procesní situace, kdy nevyčerpali v řízení před správním orgánem řádný opravný prostředek (tzn. odvolání), který připouští správní řád a o kterém byli stěžovatelé ve správním řízení řádně poučeni.

Za procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelé, kteří neměli v tomto soudním řízení úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.).

Ustanovený zástupce požadoval odměnu za zastupování v celkové výši 15 252,30 Kč, sestávající se ze 3 úkonů právní služby (převzetí a příprava věci, seznámení se se spisem Krajského soudu v Ostravě dne 30. 3. 2011, sepis doplnění kasační stížnosti, to vše při zastupování obou stěžovatelů á 3360 Kč, tj. celkem 10 800 Kč, 3x režijní paušál 900 Kč a cestovní náhrady ve výši 1730,20 Kč.

Nejvyšší správní soud k této kalkulaci uvádí následující:

Je-li zástupcem ustanoven advokát, nelze úkon právní služby posuzovat podle § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., neboť podle tohoto písmene náleží odměna při zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb. Je tedy třeba postupovat podle § 11 odst. 1 písm. b) citované vyhlášky, podle něhož mimosmluvní odměna náleží za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. Poradu s klientem – klienty ustanovený zástupce ve svém vyúčtování nákladů ze dne 18. 4. 2011 netvrdil. Vyúčtoval si

však jako samostatný úkon seznámení se se spisem u Krajského soudu v Ostravě dne 30. 3. 2011.

Nahlížení do spisu a studium spisu, které ustanovený advokát prováděl na počátku zastupování v řízení o kasační stížnosti, je třeba pro určení odměny a náhrady hotových výdajů advokáta považovat za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nikoli za samostatný úkon právní služby (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008-40).

Ustanovený zástupce dále vyúčtoval odměnu za celý úkon za sepis doplnění kasační stížnosti.

Podle § 11 odst. 2 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., mimosmluvní odměna náleží za úkon právní služby - písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé.

Ustanovený zástupce požadoval přiznání náhrady nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, tedy odměnu pro každého ze stěžovatelů, sníženou o 20 %. Podle tohoto ustanovení, jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustanovenému advokátovi náleží odměna za 1 úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhl. č. 177/1996 Sb., tedy za převzetí a přípravu zastoupení, když nedostatek porady s klientem – klienty může nahradit seznámení se se spisem dne 30. 3. 2011 u Krajského soudu v Ostravě a odměna za 1 úkon podle § 11 odst. 2 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., za doplnění kasační stížnosti. Výši odměny za jeden úkon činí 2100 Kč. Pokud jde o výši paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, odvíjí se od počtu úkonů právní služby; činí proto za dva úkony 600 Kč. To vše za jednoho zastoupeného činí 4800 Kč. Totéž pak za druhého zastoupeného. Za oba celkem 9600 Kč, sníženo o 20%, 7680 Kč.

Dále soud přiznal ustanovenému advokátovi na základě § 13 odst. 1 advokátního tarifu jako náhradu na cestovní výdaje za jízdné ze Vsetína do Ostravy a zpět vynaložené dne 30. 3. 2011 osobním automobilem tov. zn. VOLVO V70 COMBI, reg. zn. 3Z22727, na celkovou vzdálenost 170 km, při spotřebě 9,33 l/100 km, a průměrné ceně benzínu 31,60 Kč/l, celkem 1130 Kč a dále náhradu ve výši 600 Kč za promeškaný čas v souvislosti s prostudování spisu dne 30. 3. 2011 podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem z tohoto důvodu 1730 Kč.

Zástupci stěžovatelů se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 7680 Kč + 1730 Kč, celkem 9410 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle § 37 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 1882

Kč. Celková částka odměny včetně nákladů tedy činí 11 292 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu